

Kāpēc jāizvēlas **ekoloģiskie jumti**

Ekoloģijai tiek pievērsta liela uzmanība, un tas attiecas uz dažādām ražošanas un citām dzīves sfērām. Dabisku, videi nekaitīgu ražojumu izmantošana kļūst arvien populārāka. Tas attiecas arī uz jumta segumu izvēli topošajām vai atjaunojamām ēkām. Ir daudz dažādu segumu, kurus varētu dēvēt par ekoloģiskiem. Svarīgi ir noskaidrot, vai konkrētais segums būs atbilstošs ēkai.

Ekoloģisku jumta segumu kategorijā ietilpst tādi jumti, kas izgatavoti no viegli pārstrādājamiem, likvidējamiem vai otrreiz izmantojamiem materiāliem.

Kādu jumtu var dēvēt par ekoloģisku

Pirmkārt, nepieciešams noskaidrot, uz ko attiecas vārds «ekoloģija». Tie ir tādi būvniecības veidi un izmantojamie materiāli, kas neietekmē apkārtējā vidē notiekošos procesus vai tiem nekaitē. Otrkārt, ir racionāli izmantot dabas dotās bagātības. Ekoloģisku jumta segumu kategorijā ietilpst tādi jumti, kas izgatavoti no viegli pārstrādājamiem, likvidējamiem vai otrreiz izmantojamiem materiāliem.

Ekoloģisko jumta segumu kategorijā var ierindot niedru un skaidu jumtus, jo to izveidošanā izmanto tieši no dabas ņemtus materiālus, kas bez īpašas apstrādes tiek pielāgoti un izmantoti kā jumta segumi. Pie ekoloģiskajiem segumiem var pieskaitīt visus, kuru pamatmateriāls tiek ņemts tieši no dabas un netiek pakļauts lielai apstrādei. Šajā kategorijā vēl ietilpst dabiskais šiferis (slānekli) un dēlīšu jumti. Dabiskais šife-

Foto: «būvēt»

ris arī tīrā veidā tiek ņemts no dabas (tiek iegūts kalnos, bagātos ar šifera slānekli). To zāģējot un pēc tam sašķeļot plānās plāksnītēs, iegūst materiālu, ko izmanto ne tikai jumtu, bet arī sienu un grīdu apdarē.

Šajā grupā ir arī zaļie jumti, kuru konstrukcijā nedaudz izmanto arī sintētiskos materiālus (drenāžai, hidroizolācijai un ūdens novadīšanai), bet kā pamatmateriāls tiek izmantota augsnes kārtā ar augiem. Šis segums var būt vislabākais no ekoloģiskā viedokļa, jo ne tikai iekļaujas vidē, bet arī ražo skābekli, kā arī rada iespējas atsevišķiem dzīvnieku pasaules pārstāvjiem (putniem, kukaiņiem) tur uzturēties. Dažās valstīs ir speciāli projekti, kuru ietvaros cilvēkiem tiek ļauts apbūvēt bijušās dabas pamatnes teritorijas, bet ar nosacījumu, ka viņiem šī dabas pamatne ir jā saglabā. To panāk tieši ar zaļo jumtu palīdzību. Piemēram, būvējot māju zaļā mauriņā, tās būvnieks pēc tam līdzīgu mauriņu izveido dabā zaļā jumta veidolā. Īpaši populārs šāds risinājums ir Šveicē.

Ekoloģisks var būt arī apstrādāts materiāls

Pie dabiskiem, ekoloģiskiem materiāliem, kas nerada nekādu kaitējumu apkārtējai videi, var minēt arī transformācijai vairāk pakļautus materiālus. Šajā grupā var ierindot visus keramiskos dakstiņus. Atšķirībā no niedrēm, skaidām un šifera materiāls dakstiņiem (māls) arī tiek ņemts no dabas. Tas gan tiek nedaudz pārstrādāts, pakļaujot to lielākām transformācijām. Māls tiek iegūts no zemes, pēc tam samīcīts, speciāli sagatavots, apdedzināts un tikai pēc tam klāts dakstiņu veidolā uz jumta. Lai arī šajā procesā netiek izmantoti nekādi papildu materiāli, tomēr produkts netiek ņemts no dabas tiešā veidā un tūlīt izmantots. Tam nepieciešams ilgāks un darbietilpīgāks apstrādes process.

Ekoloģijai kaitējumu nerada arī no tādiem materiāliem izgatavoti jumta segumi, kas nav tiešā veidā ņemti no dabas, bet ir vismaz par 90% pārstrādājami. Pie šādiem segumiem var pieskaitīt visus krāsainā metāla jumtus. No šāda metāla (varš, titāncinks vai nekrāsots alumīnijs) izgatavoti jumti līdz to uzklāšanai iziet pamatīgu rūpniecisko apstrādes procesu (metāla iegū-